

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет перекладознавства
Кафедра психології, педагогіки і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-виховної роботи
М. І. Соловей
« 23 » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна теорія

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	нормативна

Форма здобуття освіти	денна
Навчальний рік	2021 – 2022
Семестр	III
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

КИЇВ – 2021

Розробник:

Кучай О. В., кандидат економічних наук, доцент кафедри психології, педагогіки і туризму

Схвалено на засіданні кафедри психології, педагогіки і туризму,
протокол № 15 від 22 червня 2021 року

Завідувач кафедри О. В. Матвієнко

Схвалено на засіданні вченої ради факультету перекладознавства,
протокол № 12 від 23 червня 2021 року

Голова вченої ради факультету Л. Я. Зеня

1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економічна теорія» є формування у здобувачів вищої освіти комплексу фундаментальних теоретичних знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку, для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності більш повно задовольняти потреби людей.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) –

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 14 год.

семінарські заняття – 16 год.

самостійна робота – 60 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни

Передумовою до вивчення дисципліни «Економічна теорія» є економіка в загальноосвітніх навчальних закладах на базі повної загальної середньої освіти.

Здобувачі вищої освіти повинні:

3.1. Знати основні економічні поняття та категорії.

3.2. Вміти оперувати понятійно-категоріальним апаратом, виділяти релевантну інформацію, робити висновки.

3.3. Володіти елементарними навичками роботи з літературними джерелами, пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення інформації.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Метою дисципліни «Економічна теорія» є формування у здобувачів вищої освіти комплексу фундаментальних теоретичних знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку, для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності більш повно задовольняти потреби людей

Предметом вивчення є основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем; економічні відносини, господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів; особливості ринкових перетворень економіки України; сучасні процеси глобалізації економічного життя людства..

Завданням дисципліни є здійснення наукового обґрунтування загальних основ економічного життя суспільства, зокрема ознайомлення з закономірностями розвитку економічної системи та діалектики взаємозв'язку її структурних елементів, вивчення механізму дії економічних законів і механізму використання їх у процесі господарської діяльності, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем.

Навчальна дисципліна «Економічна теорія» для студентів спеціальності 242 Туризм складається з одного змістового модуля, що розкриває теоретичні основи функціонування економічної системи суспільства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- сутність економічних явищ та процесів;
- економічний зміст відносин власності; розподілу, обміну та споживання матеріальних і духовних благ у суспільстві;
- суперечності економічного розвитку, економічних потреб та інтересів;
- механізм дії використання економічних законів на мікро- і макрорівнях;
- зміст основних понять, категорій, законів ринкової економіки;
- механізм функціонування різних форм господарювання, особливостей розподілу отриманих ними доходів, системи оподаткування.

уміти

- володіти методами наукового пізнання економічних процесів; понятійно-категоріальним апаратом економічної науки;
- аналізувати економічні явища і процеси; приймати практичні рішення щодо господарських проблем;
- орієнтуватись у питаннях економічної політики в Україні в період ринкової трансформації;
- пов'язати отримані теоретичні знання з реальною дійсністю; застосовувати їх на практиці;

володіти елементарними навичками

- роботи з науковою літературою та матеріалами періодичних видань;
- аналізу електронних ресурсів, виділення релевантної інформації;
- аналізу, систематизації та узагальнення інформації з різних джерел, формулювання висновків.

5. Завданням вивчення навчальної дисципліни «Економічна теорія» є теоретична та практична підготовка студентів у галузі туризму, а також формування таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності:

ФК17. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК18. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК31. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
	Знати:		
1.1.	сутність економічних явищ та процесів	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання
1.2.	економічний зміст відносин власності; розподілу, обміну та споживання матеріальних і духовних благ у суспільстві	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, дослідницький	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання
1.3.	суперечності економічного розвитку, економічних потреб та інтересів	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, проблемного викладу	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання

1.4.	механізм дії використання економічних законів на мікро- і макрорівнях	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, діалогово-	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, тестовий контроль письмова модульна контрольна робота.
1.5.	зміст основних понять, категорій, законів ринкової економіки;	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання
1.6.	механізм функціонування різних форм господарювання, особливостей розподілу отриманих ними доходів, системи оподаткування	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять,, письмовий експрес-контроль (тест), письмова модульна контрольна робота
	Уміти:		
2.1.	володіти методами наукового пізнання економічних процесів; оперувати понятійно-категоріальним апаратом економічної науки	Семінари. Діалогово-комунікаційний, проблемно-пошуковий.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота.
2.2.	аналізувати економічні явища і процеси; приймати практичні рішення щодо господарських проблем;	Семінари. Частково-пошуковий, дослідницький, метод мозкової атаки	Оцінювання виконання індивідуальних практичних завдань
2.3.	орієнтуватись у питаннях економічної політики в Україні в період ринкової трансформації;	Семінари. Імітаційні активні методи (аналіз конкретних ситуацій), проблемно-пошуковий, дослідницький	Індивідуальне та фронтальне усне опитування.

2.4.	застосовувати отримані теоретичні знання для вирішення конкретних практичних завдань	Семінари. Імітаційні активні методи (аналіз конкретних ситуацій), кейс-метод.	Оцінювання виконання індивідуальних практичних завдань, письмова модульна контрольна робота.
	Комунікація:		
3.1.	володіти сучасними засобами комунікацій та інформації;	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, частково-пошуковий.	Участь у дискусії, виконання практичних завдань.
3.2.	використовувати набуті знання для вирішення завдань.	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький	Оцінювання виконання індивідуальних практичних завдань, письмова модульна контрольна робота.
	Відповідальність:		
4.1.	здатність самостійно опрацювати інформацію, презентувати результати роботи, нести персональну відповідальність за виконання завдань;	Лекції, семінари. Репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький	Виконання практичних завдань, підготовка презентацій.
4.2.	відстоювати погляди у розв'язанні професійних завдань.	Лекції, семінари. Репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, письмова модульна контрольна робота.

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2
ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях								+		+		+	+	+
ПРН19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань						+	+	+	+	+		+	+	+
ПРН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.									+	+		+	+	+
ПРН23. Зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміти їх презентувати.									+	+			+	+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна робота	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
		Разом	100

Рейтинг модуля обчислюється у такий спосіб.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та позааудиторна самостійна робота) здійснюється у національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи

№ п/п	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на основні питання	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем. Демонстрація самостійного знаходження відповіді на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та додаткову літературу; вміння аналізувати, робити власні висновки; здатність встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки.
		4	Відповідь правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна. На проблемні запитання здобувач знаходить відповідь за допомогою викладача, спираючись переважно на лекційний матеріал без застосування додаткової літератури.
		3	Відповідь поверхнева з порушенням логіки, неаргументована. Здобувач, формулюючи відповідь на питання, репродуктивно розкриває зміст лекційного матеріалу, допускає помилки у визначенні понять та категорій, не здатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання.
		2	Відповідь неправильна. Здобувач демонструє нездатність розкрити питання семінару, допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій.
2.	Доповнення, відповіді на проблемні питання, виконання практичних завдань тощо.	5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність матеріалу, систематичну підготовку до занять на основі опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури.
		4	Висока активність, що свідчить про обізнаність матеріалу. Доповнення підтверджують систематичну підготовку здобувача, але виявляють його репродуктивні, а не власні судження тощо.

		3	Середня активність, що свідчить про недостатню обізнаність матеріалу. Здобувач дає відповіді на запитання поверхнево, допускає помилки у визначенні понять та категорій.
		2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом.
3.	Експрес-контроль (робота на занятті протягом 10-15 хв.: практичне завдання, тест, вибіркоче опитування ін.)	5	Повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.
		4	Недостатньо повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.
		3	Поверхнева з порушенням логіки, не аргументована.
		2	Незадовільна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.

У випадку, якщо здобувач не відвідав заняття, він не допускається до заліку, якщо не відпрацює пропущене заняття. Якщо здобувач не відвідав жодного семінарського заняття, йому виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувача

Позааудиторна самостійна робота здобувачів включає виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій та ін.). Самостійна робота оцінюється за п'ятибальною системою.

Робота виконана правильно, творчо і самостійно, демонструє належний рівень знань та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються до даного типу завдань.	«відмінно»
Робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, демонструє належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються до даного типу завдань.	«добре»
Робота виконана, але містить помилки, демонструє недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються до даного типу завдань.	«задовільно»
Робота виконана невірно, не відповідає вимогам.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та позааудиторну самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (МКР) є складником семестрового рейтингу та виконується перед заліком. Кожне питання модульної контрольної роботи оцінюється в багатобальній системі.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів	Критерії оцінки
Тестові завдання (мах – 20 б.)	20	1 правильна відповідь – 1 бал.
Питання (завдання) алгоритмічного рівня (мах – 10 б.)	10	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження;
	8 – 9	відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми;
	4 – 7	відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки у розкритті проблеми;
	3 – 1	відсутність вичерпаної відповіді на питання, наявність значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань здобувача;
	0	відповідь на запитання відсутня або абсолютно невірна.
Питання (завдання) творчого рівня (мах – 20 б.)	20	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань; здобувач вільно оперує поняттями та категоріями, аргументовано доводить власну точку зору;
	16 – 19	відповідь змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв'язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору;
	11 – 15	відповідь в цілому правильна, але неповна, містить незначні недоліки, рівень самостійності суджень недостатній;
	6 – 10	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній;
	1 – 5	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький;

	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання.
Разом	50 балів	

Максимальна кількість балів за виконану модульну контрольну роботу становить **50 б.** Час виконання модульної контрольної роботи – **1 год. 20 хв.**

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

Підсумкова форма контролю – **залік в усній формі.**

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну у такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	– не зараховано.

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо здобувач під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання заліку:

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі.	Відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко / не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і ґрунтовно.	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.

3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни.	Здобувач майже не користується термінологією.
----	----------------------------	---	---

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу та всіх видів робіт, відпрацювання пропущених лекцій і семінарських занять, виконання самостійної роботи, успішне виконання модульної контрольної роботи.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Денна форма			
		Разом	у тому числі		
лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота		
<i>Модуль 1</i>					
<i>Змістовий модуль 1. Економічна теорія</i>					
1.	Тема 1. Загальні засади економічного розвитку	12	2	2	8
2.	Тема 2. Соціально-економічний устрій суспільства	12	2	2	8
3.	Тема 3. Товарна форма організації суспільного виробництва	12	2	2	8
4.	Тема 4. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу	12	2	2	8
5.	Тема 5. Ринок і продукція	14	2	2	10
6.	Тема 6. Теоретичні основи ринкової економіки	16	2	4	10
7.	Тема 7. Суспільний продукт і його основні форми	12	2	2	8
Разом годин за модулем 1		90	14	16	60
Усього годин		90	14	16	60

10. Рекомендована література

Базова

«

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник / С.М. Панчишин, П.І. Острроверх, І.В.Грабинська та ін. Л. : Апріорі, 2017. 567с.
2. Ватаманюк З., Панчишин С., Кудін С. Вступ до економічної теорії: Підручник. Львів: “Новий Світ – 2000”, 2006. 504с.
3. Економічна теорія: політекономія: підручник/ за ред.В.Д.Базилевича. К.: Знання –Прес, 2008. 687 с.
4. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник / О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін. Львів: Інтелект-захід, 2010. 374с.
5. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / З.Ватаманюк, С.Панчишин, В.Буняк та ін. К: Альтернативи, 2001. 608с.
6. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навчальний посібник / за ред. О. Ватаманюка. Львів: »Інтелект-Захід», 2010. 374 с.
7. Макконнелл К.Р. Макроекономіка. Львів: Просвіта, 1997. 672с.
8. Макконнелл К.Р. Мікроекономіка. Львів: Просвіта, 1999. 650с.
9. Плани практичних занять для студентів юридичного факультету / за ред. С. М. Панчишина і П. І. Острроверха. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 74 с.
10. Стирський М.В. Вступ до економічної теорії: Практикум. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 78с.

Додаткова

1. Економічна теорія : навчальний посібник / О.В. Стефанишин та ін. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 335 с.
2. Мацелюх Н. П. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навч. посібник. К. : Центр учб. літ., 2016. 226 с.
3. П'ясецька-Устич С.В., Герзанич В.М. Економічна теорія : навчально-методичний комплекс для студентів неекономічних спеціальностей. Ужгород: Ліра, 2014. 122 с.
4. Скорик Г.І., Барінов В.В., Швецова М.Б. Економічна теорія : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 185 с.
5. Стрішенець О.М., Ліщук В.І., Єлісеєва Л.В. Економічна теорія: навчальний посібник. Луцьк : Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2014. 236 с.
6. Холявко Н.І., Гонта О.І. Економічна теорія : навчальний посібник.

Чернігів: Чернігівський національний технологічний університет, 2014.
218 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Інститут економіки і прогнозування НАН: веб-сайт. URL: <http://www.ief.org.ua>
2. Бібліотека імені В.Вернадського. : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Міжнародний центр перспективних досліджень: веб-сайт. URL: <http://www.icps.kiev.ua>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.